

YİNE YANIBAŞIMIZDA SAVAŞLAR

Ecz.Sabih Tekin Çağlar
TEB Genel Sekreteri

İ kinci dünya savaşından bu yana 25 milyonun üzerinde insanın yaşamını kaybettiği, iki katı kadar insanın da yerinden yurdundan edildiği, gündemdeki yerlerini hergün biraz daha güçlendiren savaşlar.

Küçük çatışmalar adı altında daha büyüklerine gebe tutulan ve yaşamımızın doğal bir parçası haline gelen savaşlar.

Geleceğimizin umudu olan çocukların ailelerini, yurtlarını, yaşamlarını daha da kötüsü umutlarını yok eden savaşlar.

Barışı ancak göz kapaklarını kapayınca hiç yaşanmamış hayaller gibi düşleyebilen çocukları öldüren savaşlar.

Temel nedeni korku olan savaşlar.

Hiçbir gerekçe insanların sağlıklı yaşam hakkının önüne geçmemelidir. Savaş ve silahlanmaya harcanan bütçenin sağlık hizmetine aktarıldığında insanlığa sağlanacak getirinin büyüklüğünü ölçümlemek de olanaklı değildir. İnsan hakları adına savaş ilan edilmesindeki çelişki insan hakları adına öldürülen insanların haklarının nasıl göz ardı edilebildiğidir.

Akil yolu ile karşısındakine doğrularını kabul ettiremeyenlerin içindeki korkuyu dışa vuran savaşlar.

Savaşlar, yüzyılımıza kadar ilgi noktaları ortak olan tarafların karşı karşıya gelmesi sonucu ilgi duyulan şeyin gerçekleşmesi için karşı tarafın safdışı bırakılması olarak yaşanmıştır. Yüzyılımızda ise savaşın tanım ve kulvarı değişmiştir. İlgi ve çıkar noktaları ortak olmayanlar arasında da savaşlar yaşanmakta, daha doğrusu güçlü olan tarafın kendi çıkarı doğrultusunda kendi yandaşlarını da yanına alarak güçlü olmayanlara dayatması yaşanmakta. Basit bir yaklaşımla zenginler ile yoksullar arasındaki mevcut uçurum hergün daha

da derinleşmekte, bu derinlik de barışa değil savaşa zemin hazırlamakta. Yoksulun yaşamak için zengine kafa tutması beklenirken zengin daha da zengin olabilmek için yoksulu yok etmek çabası içinde.

Gerekçeleri de değişmiştir savaşın. En popüler olan ve kabul göreni ise insanlığın iyiliği gerekçesi ile yapılan savaşlardır. Kendi ülkelerinin sınırlarından çok uzaklara giderek savaşanlar, başka uluslar adına savaştıklarını iddia etmektedir. Oysa tarihin hiçbir döneminde dünya ulusları kendi çıkarlarının ne zaman, nerede ve nasıl savunulacağına karar yetkisini kimselere devretmemiştir.

Barış için savaşmak, barış için silahlanmak veya barış için farklı savaş yöntemleri geliştirmek barışın evrensel tanımının doğru yapılamamasından kaynaklanır. Barışı doğru tanımlamak gerekir. Barış savaşın olmaması demek değildir. Barış savaş karşıtlığı olarak da değerlendirilmemelidir. Barış; toplumsal özgürlük kavramının gerçekleştirilmesi durumu olarak, uluslararası düzeyde hukukun temelini oluşturulması ve onurlu bir biçimde yaşanması olarak algılanmalıdır.

Eğitim, düşünce ve ifade özgürlüğü ile sağlık tartışılmaz evrensel kurallardır. Yaşama hakkı kadar doğal olan bu kavramların bireylerin kendi iradeleri dışında değiştirilmeleri de kabul edilemez. Hiçbir gerekçe insanların sağlıklı yaşam hakkının önüne geçmemelidir. Savaşa ve silahlanmaya harcanan bütçenin sağlık hizmetine aktarıldığında insanlığa sağlanacak getirinin büyüklüğünü ölçülemek de olanaklı değildir. İnsan hakları adına savaş ilan edilmesindeki çelişki insan hakları adına öldürülen insanların haklarının nasıl göz ardı edilebildiğidir. Körfez savaşında yarım milyon Iraklı çocuğun öldüğü gerçeğine 'yüksek bir bedel' diyebilen devlet adamlarının yönettiği dünyada atılabilecek en önemli adım barışın engellenmesinin önüne geçmektir.

İçeride çocuk dolu bir kurtarma botu mülteci taşımakta, havada bir helikopter botun üzerinde dolanmakta. Botun önünde kucağında küçük bir çocukla orta yaşlı bir kadın görünür. Küçük çocuk korkuyla bağırmakta. Kadın çocuğu kendi bedenine sokmaktadır. Kendisi korkudan mosmor çocuğunu avutmaya çalışmakta. Kolları gelen mermilerden çocuğunu korumak için olabildiğince sarılmış. Helikopter üzerlerine kocaman bir bomba atıyor, müthiş bir patlama ve bot küçük kıymıklara ayrılıyor. Sonra finalde bir çocuk kolu gökyüzüne uçtu...

